

Gazdag és Lázár története

3 napos evangelizáció Drégelypalánkon és Érsekvadkerten

2012. 08.24-26

Suhai Gyorgy

Meghalnak a bölcsek, a bolond és ostoba is elpusztul, és másokra hagyják vagyonukat. Azt képzelik, hogy házuk örökké megmarad, lakásuk nemzedékről nemzedékre, földeket neveznek el róluk. De a gazdag ember sem marad meg, hasonló az állatokhoz, amelyek kimúlnak. Ez a bolondok sorsa, és követik őket azok, akiknek tetszik beszédük.

Ne törődj azzal, ha valaki meggazdagszik, ha sok kincs lesz is házában. Úgysem vihet magával semmit, ha meghal, nem követi kincse. Bár életében áldottnak tartja magát, és dicsérik, hogy jól megy sora, mégis őseinek nemzedékéhez kerül, soha többé nem lát napvilágot. Mert a gazdag ember sem marad meg, hasonló az állatokhoz, amelyek kimúlnak.

(Zsolt 49:10-13; 16-20)

Luke 9:25 Mert mit használ az embernek, ha mind e világot megnyeri is, ő magát pedig elveszti vagy magában kárt vall?

Gazdag és Lázár földi élete és halála

Ha ma meg kéne halnod, hova kerülnél? Lehet ezt biztosan tudni? Tudhatom-e azt biztosan, hogy a mennybe vagy a pokolba kerülök? Egyáltalán van-e menny, van-e pokol? Van-e élet a halál után? Ezekkel a kérdésekkel akkor találtam szembe magamat, amikor édesanyám teljesen váratlanul egyik napról a másikra meghalt. Fel se tudtam fogni, hogy nincs többé velünk ezen a világon. Nagyon szerettem az édesanyámat és néha még mindig nagyon hiányzik nekem.

Sokunk számára ismerősek ezek az érzések, a fájdalom, veszteség, gyász érzései. Többen vagyunk itt, akiknek már meg kellett állnunk valamely szerettünk sírjánál. Hol vannak a szeretteink? Mi van velük? És mi lesz velünk, ha meghalunk? Olyan ez az élet, mint egy homokóra. Megállás nélkül peregnek a homokszemek és egyszer az utolsó homokszem is leperreg és akkor végetér a földi életünk.

Ezen a néhány alkalmon egy olyan történetről fogok beszélni, amit Jézus azért mondott el, hogy beavasson bennünket a halál utáni élet rejtelseibe. Jézus sokat beszélt Isten szeretetéről. A legtöbben erről az oldaláról ismerjük őt. De azt már talán kevesebben tudják, hogy ugyanez a Jézus mindenkinél többet beszélt a túlvilágról, pokolról és az örök kárhozatról. Miért? Hogy figyelmeztessen minket és felkészítsen bennünket a halál utáni életre.

Úgy képzeljük ezt el, mint egy nagy utazást, a Biblia egészen pontosan „elköltözésnek” nevezi a halálunkat, amire egész életünkben készülünk. Már aki tudatosan készül erre. Ha tudod, hogy nemsokára el kell költözöd otthonról, csak felkészülnél erre az elköltözésre, nem? Nézzük meg tehát, hogy pontosan mire is kell felkészülnünk.

A történet felolvasása:

Lk 16:19-31 Vala pedig egy gazdag ember, és öltözik vala bíborba és patyolatba, mindennap dúsan vigadozván:

²⁰ És vala egy Lázár nevű koldus, ki az ő kapuja elé volt vetve, fekélyekkel tele.

²¹ És kíván vala megelégedni a morzsalékokkal, melyek hullanak vala a gazdagnak asztaláról; de az ebek is eljövén, nyalják vala az ő sebeit.

²² Lón pedig, hogy meghala a koldus, és vitették az angyaloktól az Ábrahám kebelébe; meghala pedig a gazdag is, és eltemették.

²³ És a pokolban felemelé az ő szemeit, kínokban lévén, és látá Ábrahámot távol, és Lázárt annak kebelében.

²⁴ És ő kiáltván, monda: Atyám Ábrahám! könyörülj rajtam, és bocsásd el Lázárt, hogy mártsa az ő ujjának hegyét vízbe, és hűsítse meg az én nyelvemet; mert gyötrettetem e lángban.

²⁵ Monda pedig Ábrahám: Fiam, emlékezzél meg róla, hogy te javaidat elvetted a te életedben, hasonlóképen Lázár is az ő bajait: most pedig ez vigasztaltatik, te pedig gyötrettetel.

²⁶ És mindenekfelett, mi köztünk és ti közöttetek nagy közbevetés van, úgy, hogy a kik akarnának innét ti hozzátok általmenni, nem mehetnek, sem azok onnét hozzánk át nem jöhetnek.

²⁷ Monda pedig amaz: Kérlek azért téged Atyám, hogy bocsásd el őt az én atyámnak házához;

²⁸ Mert van őt testvérem; hogy bizonyírágot tegyen nekik, hogy ők is ide e gyötremnek helyére ne jussanak.

²⁹ Monda néki Ábrahám: Van Mózesök és prófétáik; hallgassák azokat.

³⁰ Ama pedig monda: Nem úgy, atyám Ábrahám; hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, megtérnek!

³¹ Ő pedig monda néki: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad.

Két főszereplője van ennek a történetnek: egy gazdag és egy Lázár nevű koldus. Jézus bemutatja nekünk mindkettő földi és túlvilági életét. Nézzük ezeket sorra. Kezdjük a gazdag emberrel.

A Jézus korabeli zsidók azt hitték, hogy a gazdagság Isten áldása. Minél gazdagabb valaki, annál nyilvánvalóbb, hogy Isten szereti őt. Aki gazdag, azt Isten szereti és az biztos a mennybe fog jutni, gondolták. Bizonyára azért gazdagok, azért áldja meg őket Isten, mert Istennek tetsző életet élnek. Ezt a tévhitet oszlatja el Jézus: nem a gazdagok fognak üdvözülni. A gazdagság önmagában nem üdvözít!

Milyen volt ez a gazdag ember?

„Bíborba és patyolatba öltözködött.” A bíbor nagyon drága anyagnak számított akkoriban, királyok jártak abban és az előkelő emberek. A patyolat lenből készült, szintén nagyon drága, finom anyag volt. Egy ilyen ruhakollekció értéke 300 drachma körül lehetett. 1 drachma 1 napszámos napi bére volt. Tehát egy napszámosnak majd 10 évet kellett volna dolgoznia azért, hogy egy ilyen ruhája lehessen. Tehát ez az ember a legmenőbb cuccokban járt, bizonyára a legmenőbb autói voltak, BMW, Mercedes, Lexus, mint a Berecky Zolinak (Szinetár Dóra férje).

Aztán azt olvassuk, hogy minden nap hatalmas, fényűző lakomákat tartott. Egész életét átmulatta ez az ember. A pénz nem számít! A lényeg, hogy jól érezzem magamat a világon.

Mi volt a baja ennek az embernek? Nem a pénz, nem az ünneplés (egy-egy ünnep még simán beleférne), hanem a pazarlás. Elherdálta a pénzt, csakúgy szórta a pénzt. Felelőtlenül bánt a gazdagságával. Nem Istennek tetsző módon használta a pénzét, nem gondolt a nélkülözőkre, csak magára gondolt. Ha voltak is barátai, azok is csak arra kellettek neki, hogy ő jól érezze magát ebben a világban. A gazdagsága, a pénz imádata végső soron elválasztotta őt Istentől.

Mielőtt azt gondolnánk, hogy óh minket ez a veszély nem fenyeget, mert egyik hétről vagy egyik napról a másikra élünk, hadd mondjam azt, hogy nem a pénz mennyisége számít, hanem a hozzá való viszonyulásunk. Lehet valakinek kevés pénze és mégis önző módon, csak a saját élvezeteire, boldogulására használja. Lehet, hogy ugyanúgy a pénz az istene valakinek, akinek soha sincs elég. És mindig pénzen veszekszik a feleségével, mindig a pénz körül forog az élete és Isten helyett a pénztől várja az élete megoldását és a boldogságot! Tehát lehet, hogy szegényen is ugyanolyan távol vagyunk az Isten országától, mint ez a gazdag ember, mert a szívünk ugyanolyan önző, romlott, könyörtelen, mint az övé volt s ha sok pénzünk lenne, akkor ugyanúgy mi is csak magunkra költenénk, ugyanúgy elmulatnánk, elszórnánk, mint ő.

Feltűnt-e hogy a gazdag embernek nincs neve a példázatban. Isten szemszögéből nézve ez a gazdag ember egy névtelen senki volt csupán, bármennyire is nagy embernek számított az emberek szemében. Ma valamilyen helyi vajda lenne vagy egy polgármester vagy miniszterelnök, akivel mindenki jó barátságban akar lenni, hátha neki is csurran cseppen valami a gazdagságból.

Valaki azt mondta, hogy azért nincs megemlítve a neve, hogy bármelyikünk nevét oda lehessen írni. Volt egy Suhai György nevű gazdag ember. Nem csak pénzbéli gazdagság van ugyanis. Sokmindenben lehetünk gazdagok, ami elválaszt bennünket Istentől. Valaki a gyerekeiben gazdag, azokkal dicsekszik, hogy milyen okosak és szépek vagy hogy milyen sok van belőlük. Valaki a munkájában gazdag és nem tud másról beszélni, mint hogy milyen sikereket ért el, hogyan léptették elő, hogy bezzeg ő mennyit doglozik. Valakinek ez a kapcsolat, a szex, a kicspongás vagy a kábítószer, alkohol, játékgép. Mi az, ami kitölti az életedet annyira, hogy még Istent is kiszorítja? Nekem ilyen volt a menő munkahelyem és az első komolyabb barátnőm. Ez választott el engem Istentől és a mennytől. Én a kapcsolatban voltam gazdag és hát volt egy nagyon zsíros állásom is és rohantam a kárhozat felé, amíg Isten ki nem ragadott erről a veszedelmes útról.

Ennyit bevezetésül a gazdag emberről. Nézzük meg mit tudunk meg Lázárról. A neve azt jelenti: „Isten megsegít”. Értelmezhetjük úgy is, hogy „akinek csak az Isten segít”. A neveknek nagyobb jelentősége volt akkoriban, mint most. Sokmindent elárult az illetőről a neve. Ezen a szegény emberen valóban nem segített senki más, csak Isten. Az Isten volt az egyetlen segítsége. Ez az ember rendkívül szegény volt, minden nap ott koldult a gazdag ember

„kapubejárójában”. Vagyis akárhányszor elment és hazajött a gazdag, éveken át mindig át kellett lépnie Lázaron. Ez a gazdag egy szívtelen, könyörtelen ember volt. Isten odatette elé ezt a koldust, ő segíthetett volna rajta, bőven futotta volna a nagy vagyonából, de ő mégis mindvégig könyörtelenül visszatartotta tőle a segítséget. Elég lett volna Lázárnak az a kis maradék, amit úgyis a szemébe dobtak volna vagy a kutyának adták a lakomák után, de még azt sem kaphatta meg. Nem véletlenül olvassuk azt a Bibliában, hogy „minden rossznak gyökere a pénz szerelme.” () Tényleg olyan lesz az ilyen ember, mint a szerelmesek. Annyira elvakítja őt a pénz csillogása, hogy szinte megszűnik számára a külvilág. Se lát, se hall. Még azt a Lázárt se veszi észre, akit minden nap át kell lépnie.

Ismerünk ilyen a pénz szerelmétől elvakult, megkeményedett szívű embereket? Nem váltunk-e mi is ilyen emberekké? Ki a mi a Lázárunk? Ki az, akit Isten a mi kapunkba helyezett, akiről nekünk kellene gondoskodnunk abból a kevésből, amit Istentől kaptunk. Lehet, hogy csak egy kis beszélgetésre, látogatásra, egy kis ebédre vagy vacsorára lenne szüksége vagy ruhára. Nekem folyamatosan ad ilyen Lázárokat az Úr. Ki sem kerülhetném őket. Jaj nekem, ha én is átlépelem őket.

Ráadásul nem csak koldus volt ez a Lázár, hanem még beteg is volt. Tele volt a teste fekélyekkel, amit meg a kutyák nyaldostak. Még arra se volt ereje Lázárnak, hogy elhajtja ezeket az ebeket. Ráadásul lehet, hogy ezek az ebek a gazdag ember jól táplált kutyái voltak. Ettől csak tovább fertőződtek a sebei.

Lázár számára a földi élet maga lehetett a pokol. Megdöbbenő, hogy milyen csendesen hordozza a neki kijutott szenvedést. Nem lázad a sorsa ellen, nem lázad Isten ellen, nem akar öngyilkos lenni, nem borul ki. Úgy tűnik, tényleg Isten volt az ő segítsége, ő tényleg belé kapaszkodott és Ő képessé tette őt ennek a sok földi gyötremnek az elhordozására.

És bizony sokszor van úgy, hogy Isten nem a körülményeinket enyhíti, nem vesz ki bennünket a nehézségeink közül, hanem természet feletti erőt és türelmet ad azok elhordozásához.

Jézus azt mondja, hogy ha valakinek enni, inni adtunk vagy meglátogattuk, Jézus nevében, az olyan, mintha Jézussal tettük volna meg! Ha mindezt elmulasztottuk, akkor olyan, mintha Jézussal, a világegyetem Királyával nem tettük volna ezt meg. Egy kicsit olyan ez, mint Mátyás király, aki álruhába öltözve tette próbára a nemeseket és földesurakat, hogy mennyire bánnak emberségesen és könyörülettel az alattvalóikkal. A mi Lázáraink Jézus, álruhában.

Ez a példázat szembesít bennünket a mi mulasztásainkkal, melyeknek örökkévaló következményei lehetnek, ha innen felállva továbbra is szívtelenül elfordulunk a mi Lázárainktól és továbbra is csak magunkra, a saját kényelmünkre és élvezeteinkre élünk. A segítségnyújtás elmulasztása ugyanolyan súlyos bűn, mint a paráznság, lopás gyilkosság vagy hazugság. Tulajdonképpen a gazdag ember hagyta Lázárt elpusztulni és ezzel indirekt módon gyilkosává lett. Ez nagyon komoly figyelmeztetés számunkra! *„Aki tudna jót cselekedni, de nem teszi, bűnt követ el”* - mondja Jakab.

Vannak helyrehozható mulasztásaink/bűneink és vannak olyanok, amiket már nem tudunk helyrehozni, talán mert már nem él az az illető.

Példa: Én nem tudtam, hogy haldoklik a nagypapám, amikor bementem a szobájába, hogy elköszönjek tőle, mert épp nyaralni mentem a barátaimmal. Nagyon szeretett engem és amikor kezet fogtam vele, szeretetből nagyon megszorította a kezemet. Én meg nagyon gorombán reagáltam erre, majd elmentem nyaralni. Ott értesültem csak róla, hogy nagypapám meghalt. Éles törként hasított belém annak keserősége, hogy milyen gorombán búcsúztam én el a nagypapámtól és hogy ezzel mekkora fájdalmat okozhattam neki és ezt már soha többé nem tehetem jóvá.

Vagy mégis? Hadd mondjam el nektek is azt az örömhírt, hogy pontosan ezért jött el Jézus. Hogy ne kelljen egy egész életen sőt egy egész örökkévalóságon át gyötrődnöm a mulasztásaim miatt. Jézus meghalt azért, hogy én minden bűnömre teljes bűnbocsánatot nyerhessek és egyszer s mindenkorra felszabadulhassak a bűntudat és lelkiismeretfurdalás gyötrelme alól. Jézus bűnhődött helyettem. Ő hordozta el a nekem kijáró büntetést. Ő halt meg azért, hogy én tiszta lelkiismerettel élhessek! Mi ez, ha nem örömhír. Ez az, amit a példázatbeli gazdag ember soha nem tapasztalhatott meg, mert túl későn eszmélt rá, hogy mit mulasztott el. Őt, a földi élete során, egy cseppet sem terhelték sorozatos mulasztásai. Valamiképpen sikerült elnyomnia a lelkiismeretfurdalást, de ennek szörnyű következményei lettek. Erről fogok majd holnap részletesen beszélni.

Láttuk tehát, milyen volt az élete a gazdag embernek és milyen élete volt Lázárnak. Nézzük még meg röviden a haláluk körülményeit. Lázár hal meg először. Ez nem meglepő, ha a körülményeit nézzük. Azt olvassuk, hogy amikor *„meghalt a koldus vitették az anygyaloktól Ábrahám kebelébe. Meghalt pedig a gazdag is és eltemették.”* Ennyit mond mindössze Jézus a halálukról. Ebből pedig láthatjuk, hogy Jézus számára a temetés egy közömbös dolog. Nem lényeges. Lázár temetését meg sem említi, talán mert lehet, hogy őt el se temették, csak úgy elkapták. A gazdagról pedig csak annyit mond, hogy eltemették.

Ismerve az akkori emberek gondolkodását és szokásait (amik elég hasonlóak a mi szokásainkhoz), biztosra vehetjük, hogy a gazdag embert óriási pompával kísérték utolsó útjára, hihetetlen mennyiségű pénzt költhetett a családja a temetésére, széles tömegek siratták. Bizonyára a temetési beszédben is hosszan sorolták az érdemeit és jó tulajdonságait, majd egy vagyont érő gyönyörűsége, hófehérre meszelt kriptába helyezték örök nyugalomra. A sírkövére arannyal belevésték, hogy *„Emléke örökké él”* vagy *„Nyugodjál békében, drága barátunk.”* *„Béke poraira.”* Jézus minderről nem szól egy szót se, ez csak bennünket izgat annyira. Jézus egyszerűen nem foglalkozik a temetési szertartással. Egy másik alkalommal amikor valakit elhív, hogy az ő követője legyen azt mondja neki: *„hagyd, hogy a halottak temessék el az ő halottaikat, te pedig gyere és kövess engem”* ().

Ez nekünk is megdöbbenően hangzik ugye, nem csak a Jézust hallgatónak? Akkor miért intézi el ilyen egyszerűen Jézus a két ember temetését? Nem azért, mert ne lenne fontos

számára, hogy megadjuk a végtisztességet elhunyt szeretteinknek. Ez valóban kötelességünk. Hanem azért, mert arra akarja irányítani a figyelmünket, ami a temetés, a meghalás után következik. Ez az igazán fontos dolog! Ez az, ami igazán számít, ami sokkal jobban kellene, hogy izgasson bennünket, mint az, hogy milyen szertartás lesz a temetésen és milyen sírba temetjük elhunyt szeretteinket, mit temetünk el melléjük a koporsóba, mintha bármit is magukkal vihetnének ebből a világból a túlvilágra.

Példa: Nemrég voltam egy kedves barátom temetésén az egyik budapesti temetőben. Amikor a koporsót kísértük a gyászmenettel a sírhoz, útközben olyan kriptákat és márvány mauzóleumokat láttam, hogy a lélegzetem is elállt. Volt, amelyik 23 millió Ft-ért készült és az éves helyfoglalási díja is több millió Ft volt.

Tudjátok, mire utal ez? A még élő hozzátartozók ezzel próbálják jóvá tenni az elhunyt szerettükkel szembeni mulasztásaikat. Ez egy óriási önbecsapás. Nem nyitottam rá az ajtót beteg édesapámra, nem látogattam meg egyszer se idős édesanyámat az otthonban, ahová beraktuk őt, amikor már kezdett terhes lenni a család számára. A gyerekeim többször kérte, hogy játszak vele, olvassak neki mesét én meg sohasem értem rá, mert annyira dolgoztam. Mindig kiabáltam a feleségemmel, amikor valamit nem jól csinált és inkább bementem a szobába TV-t nézni, amikor hazajöttem a munkából, ahelyett, hogy megkérdeztem volna tőle, hogy hogy telt a napja. És egy nap váratlanul meghalt a gyermekem vagy a feleségem vagy a szüleim, és megszólalt a lelkiismeretem. Valamit elmulasztottam és már soha többé nem tehetem jóvá. Nagyon sokszor a háborgó lelkiismeret megnyugtatóására épülnek ezek a kripták és síremlékek, mintha ezzel jóvá tudnánk tenni azt, amit örökre elrontottunk.

Jézus egy másik utat kínál. Azt mondja, gyertek hozzám a mulasztásaitokkal. Tegyétek le a bűneiteket a golgota keresztjéhez. Kérjétek bocsánatot tőlem a mulasztásaitokért, engedjétek, hogy az én vérem megmossa a ti lelkiismereteket. Azt mondja Jézus: *„Ha valakit a Fiú megszabadít, az valósággal szabad lesz”* (). Egyedül Jézus Krisztus tud megszabadítani a bűneid, mulasztásaid terhétől! Nincs az a pénz, amivel tiszta lelkiismeretet tudnál venni. Ezt egyedül Jézus Krisztus tudja megadni neked, ingyen. Ha hittel elkéred tőle.

Jézus tehát nem arról beszél, hogy milyen sírba temették a gazdagot meg a Lázárt, hanem arról, hogy hova jutottak a haláluk pillanatában. Hol vannak tehát elhunyt szeretteink, a temetőben vagy odaát, egy másik világban? *„Kimegyek a mamához.”* – szokták mondani. Vannak, akik még beszélgetnek is a sírnál a *„mamával.”* Én is ki szoktam menni néha édesanyám sírjához, hogy kigazoljam vagy vigyek egy szál virágot, de közben tudom, hogy én nem *„édesanyámhoz”* megyek ki a temetőbe, mert az én édesanyám nem ott van. Csak a teste van ott, de már lehet, hogy az is elporladt. A lelke azonban már az Úr Jézusnál van a mennyben, Ábrahám kebelén, Lázár lelkével együtt. Azt mondja Jézus, hogy *„aki hisz őbenne, ha meghal is él az.”* () Ezt kellene tudatosítanunk magunkban. És ezért beszél nekünk Jézus ezekről az örökéletbe vágóan fontos dolgokról a halállal és a túlvilággal kapcsolatosan.

Az őskeresztyének még nem emeltek síremlékeket, nem ápták, gondozgatták halottaik sírjait, mert nem is nagyon voltak nekik sírjaik. Katakombákban éltek és bujdosak és ha valaki meghalt közülük, akkor azt írták ki a falra, hogy „Flávius él”, „Justus él”, „Marcus él.” S hogy mit is csinálnak elhúnyt, de élő szeretteink a túlvilágon, arról holnap fogunk beszélni.